

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 22 DE MARÇ DE 2019 | Número 33

PÀG. 3 | JESÚS RENAU

Quaresma amb la Mònica O3

PÀG. 5 | JOSEP LLIGADAS

Quan sant Josep eixugava bolquers

PÀG. 10 | FEDAC

Deu anys del somni d'educar

PÀG. 13 | ESCOLA CONCERTADA

Pacte contra la segregació

PÀG. 16 | LITÚRGIA

Entrevista a Piero Marini,
Memorial Pere Tena

PÀG. 20 | DIEGO SARRIÓ

“El 95% del que han escrit els cristians
dels musulmans i viceversa,
ha estat polèmic”

**El caputxí Eduard Rey, nou president
de la Unió de Religiosos de Catalunya | PÀG. 7**

PÒRTIC

Presidència, elecció, candidats... són termes que s'associen a una cursa pel poder. Els qui coneixen el món associatiu i eclesial, especialment el de la vida religiosa, saben que no correspon aplicar aquestes termes a les persones que són escollides per ocupar càrrecs de responsabilitats. No hi ha bufetades per presidir aquestes entitats. És un servei que cal agrair a qui està disponible per assumir-lo.

SUMARI

3 Panoràmica

Quaresma amb la Mònica O3, per Jesús Renau
Quan sant Josep eixugava bolquers, per Josep Lligadas

7-24 Actualitat

El caputxí Eduard Rey, nou president de la Unió de Religiosos de Catalunya
Deu anys del somni de FEDAC, el somni d'educar
L'escola concertada signa el pacte contra la segregació
Protecció de menors
Entrevista a Piero Marini, Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica
Diego Sarrió: "El 95% del que han escrit els cristians dels musulmans i viceversa, ha estat polèmic"
Homes als òrgans de decisió de l'Església, dones a la base

29 Recull de premsa | Catalunya Religió a Soto del Real - Més seminaristes ordenats - Missa rociera

30 Agenda | Ecoparròquies - Pannilar - Ignàgora - Llenties Solidàries

33 La setmana a les xarxes

Fotografia: Juan Manuel Monleón Antón,
sota llicència CC 3.0.

Quaresma amb la Mònica 03

PER JESÚS RENAU
a Visió positiva

La Glòria, aquella gran amiga de la Mònica 03 i que és monja contemplativa, la ve a recollir amb el cotxe del monestir, i totes dues marxen cap a un poble del Montsant. Uns amics els han deixat un apartament per uns dies. La Mònica cal que recuperi la salut, i la Glòria està cansada i necessita repòs. Quasi no han plantejat res més, encara que la trobada en plena quaresma intenta ser una mena de recés de baixa intensitat.

Situades ja en l'apartament, que té un gran finestral que s'obre a la muntanya, i després d'haver anat a comprar a Ulldemolins, quan comença a decaure el dia, la Glòria planteja que

aquesta quaresma ha de ser diferent i que ella, que ha rebut una "pregària virtual" que parla de com els rics cada vegada són més rics i els pobres més pobres, creu que aquesta reflexió podria ser l'objectiu del recés. Explica les tres aplicacions que es podrien fer a la situació: diagnòstic, pronòstic i teràpia d'aquesta greu malaltia social. A la Mònica, que s'està animant per moments, li sembla molt bé.

La Glòria, monja contemplativa, està molt ben informada del que passa en el nostre món, però pràcticament no ha sortit del monestir; ben cert, la informació l'ha portat a molta pregària

per la gent i pels problemes de la humanitat i els paranys de desfeta natural. La Mònica O3, religiosa activa que ha recorregut mig món, sobretot s'ha entregat en el servei als altres, preferentment als pobres i descartats. Ha pregat, però no tant com la seva amiga, i aquest dies la mou un gran desig de Déu.

El dia següent al matí, després de l'oració dels laudes, han fet un recorregut pels grans problemes de la humanitat: DIAGNÒSTIC. Després de la desfeta del comunisme i el socialisme radical s'ha imposat el sistema lliberal capitalista cada cop més radical, que afavoreix un progrés

tècnic imparable al servei del diner. S'han anat trobant camins per trampejar les transaccions que legalment haurien d'afavorir el desenvolupament humà de la majoria de persones que habiten la terra. Assenyalem: evasió de molts impostos, paradisos fiscals, salaris baixos, contractes temporals, discriminació de la dona, horaris laborals, governs sotmesos, determinació de guanys si pot ser il·limitats...

Durant la major part del dia han estat en silenci. Han sortit a caminar i han presentat aquest diagnòstic a la pregària, al voltant d'aquestes preguntes:

1. Què sents davant de tot això?
2. Participem nosaltres en aquesta desfeta?
3. Quina és la mirada de Jesús?
4. A què ens mou l'Esperit?
5. Preguem, preguem pel nostre món: què fer i què sento?

Fotografia: Adoració dels Mags. El Bosch.

Quan sant Josep eixugava bolquers

PER JOSEP LLIGADAS
a Una font que raja sempre

Dels quatre evangelis que tenim, només n'hi ha dos que parlin del naixement de Jesús i dels fets que el van envoltar: Mateu i Lluc. D'ells dos, Lluc se centra sobretot en la figura de Maria, mentre que Mateu ho fa més en la de Josep. I així, veiem com a Mateu Josep és qui rep en un somni la notícia de l'embaràs de Maria, Josep és qui s'enduu Maria a casa, Josep és qui li posa el nom a la criatura, Josep és qui organitza la fugida a Egipte, Josep és que decideix el retorn a Israel... A Mateu, clarament, el protagonista és Josep. Però hi ha una escena en la qual no sols no és el protagonista, sinó que ni tan sols hi surt. És la de la visita dels

Reis. Resulta sorprenent veure com el Reis arriben a Betlem seguint l'estrella i llegir seguidament: "Van entrar a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare, es prostraren a terra i el van adorar" (Mateu 2,11).

¿I on era Josep, mentrestant? Dintre la lògica narrativa de Mateu, la cosa normal hauria estat que Josep hagués fet d'amfitrió d'uns personatges tan rellevants. Doncs no, Josep no hi és. Aquesta absència de Josep a mi, amb aficions d'investigador bíblic, sempre m'havia intrigat. M'imagino que el tema deu haver generat al llarg de la història un munt de comen-

taris i que hi deu haver uns quants estudis molt savis analitzant-ho. Però he de dir que jo no n'he llegit cap.

I el cas és que resulta que ara ja en sé l'explicació. La vaig descobrir gràcies a la Mercè, la meva dona, que va visitar el Museu del Prado arran d'una anada a Madrid amb motiu de la concessió per part de la Conferència Episcopal Espanyola del Premi Bravo de Comunicació a la revista *Missa Dominical*, en la celebració dels seus cinquanta anys.

I és que al Museu del Prado hi ha un quadre del pintor neerlandès **Hieronymus Bosch**, conegut com "el Bosch" o, en castellà, "el Bosco", que porta per nom "Adoración de los Magos", que desvela el misteri. Suposo que al Bosch aquesta absència de Josep també li devia picar

la curiositat, i va decidir forjar-ne una magnífica explicació.

L'obra va ser pintada cap a l'any 1500 i és un tríptic. A la taula central hi ha Maria amb el Nen Jesús, i els tres Reis, i a les dues taules laterals hi ha els donants, un a una banda i un altre a l'altra, amb els seus respectius patrons, sant Pere i santa Agnès. Tot el tríptic, com és costum en l'autor, és ple de personatges i escenes més o menys estranyes, que queden en segon terme. Però a la taula esquerra, al fons, hi ha un personatge molt específic: un home amb barba, assegut en un cabàs davant d'un foc, que mira d'eixugar uns draps. És sant Josep, eixugant els bolquers del Nen Jesús.

L'escena és ben insòlita, però no em negareu que és fantàstica. Si podeu, aneu a veure-la al

Prado. I si no, poseu a Google "Adoración de los Magos (el Bosco)" i mireu-vos l'article de la wikipèdia en castellà, on trobareu una imatge ampliada de sant Josep en plenes tasques domèstiques.

Per Nadal vaig publicar en aquest bloc un article amb el títol de "Sant Josep i les noves masculinitats". Doncs aquí teniu un altre exemple del que allà comentava. En aquest cas, no és un exemple que surti a l'evangeli, però sens dubte que hi lliga molt bé: la mare de la criatura fent d'amfitriona, i l'home dedicat a la neteja.

En la diada de Sant Josep, és tot un bon exemple.

El caputxí Eduard Rey, nou president de la Unió de Religiosos de Catalunya

Els religiosos i les religioses de Catalunya han escollit aquest dimecres fra **Eduard Rey** nou president de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC). Eduard Rey és el provincial dels Caputxins de Catalunya i Balears. El nou president relleva el claretià **Màxim Muñoz** que ha estat president de l'URC els darrers vuit anys. L'elecció és per a un període de quatre anys.

La 80a Assemblea de l'URC, que ha tingut lloc a l'edifici del Seminari Conciliar de Barcelona, també ha renovat dos membres de la Junta Directiva. Han estat escollits la germana **Maria Rosa Masramon**, provincial de les Dominiques de l'Anunciata de Catalunya i Balears, i el pare **Llorenç Puig**, delegat permanent de la Companyia de Jesús a Catalunya. Des de la creació de l'URC, el 1980, la seva Junta és paritària.

Nascut a Barcelona el 1977, Eduard Rey va entrar als caputxins amb 19 anys i va professar el 1998. Va fer els estudis de teologia a Barcelona, en l'especialitat de moral. Durant dotze anys ha estat mestre de novicis al convent dels caputxins d'Arenys de Mar, població on ha desenvolupat els darrers anys gran part de seva activitat pastoral. El 2017 va ser escollit Arenyenc de

l'Any. El juliol de 2017 els caputxins el van escollir provincial de Catalunya i Balears.

La Unió de Religiosos de Catalunya està formada pels responsables de les congregacions i instituts de vida religiosa presents a Catalunya. Celebra dues assemblees cada any i impulsa el treball conjunt entre els religiosos, la formació compartida i la seva aportació a la societat.

La junta directiva ha quedat formada per fra Eduard Rey, caputxí (president), la germana Rosa Masferrer de les Religioses de Sant Josep de Girona (vicepresidenta); i com a vocals el pare **Eduard Pini**, de l'Escola Pia de Catalunya, la germana **Mercè Arimany**, de les Hospitalàries de la Santa Creu, la germana Maria Rosa Masramon, Dominica de l'Anunciata, el pare Llorenç Puig, jesuïta, i el germà marista Lluís Serra com a secretari general.

“Hi ha hagut coses que es van fer malament, hem d'acceptar-ho”

Fra Eduard Rey, al final de l'Assemblea, ha agraït la dedicació del pare Màxim Muñoz, sobretot “per representar-nos a tots i per crear pont en-

tre nosaltres, amb l'Església i amb la resta de la societat”.

També s'ha referit a l'actualitat recent que afecta l'Església. Rey ha lamentat que ara, mirant enrere, massa vegades es veu com “es va buscar més evitar l'escàndol públic que protegir les persones”. Per això, sobre els casos del passat, “a la nostra generació ens toca purificar”. “Hi ha hagut coses que es van fer malament, hem d'acceptar-ho. I ho hem de fer de cor i amb valentia, perquè la covardia també és un pecat”, ha explicat.

El nou president de l'URC ha expressat l'esperança que ara, “quan el mal es fa visible, pugui començar una cosa nova: el bé pot entrar amb més força. Es tracta de tornar a escoltar a Jesús, que diu ‘convertiu-vos, el Regne de Déu és a prop”.

Comiat de Màxim Muñoz

El pare Màxim Muñoz ha estat president de la URC durant dos mandats de quatre anys, el període permès pels estatuts, i ha format part de la junta durant els darrers tretze anys. En la

darrera intervenció davant l'Assemblea ha agraït totes les persones que han col·laborat en la junta els darrers anys i, especialment, la tasca dels secretaris generals, anteriorment el marista **Antoni Salat**, i actualment el marista **Lluís Serra**. Muñoz ha destacat l'aportació a la societat que realitzen avui els religiosos i les religioses però ha recordat que “en l'àmbit social i cultural actual, la vida religiosa, tindrà més importància per la qualitat del nostre testimoni personal i comunitari que potser per les nostres grans obres”. Una part d'aquest testimoni també passarà per “ser instruments de diàleg i de comunió”.

La part de reflexió de l'Assemblea ha comptat amb una conferència del pare dominic **Jesús Antonio Díaz**, vicepresident de la Conferència Espanyola de Religiosos (CONFER). La intervenció ha destacat el sentit que continua tenint la vida consagrada. També la sintonia amb les demandes del papa Francesc: "On hi ha religiosos i religioses hi ha d'haver alegria, un goig que doni resposta al sofriment humà".

En la part informativa, s'ha explicat com s'està preparant el Fòrum de la Vida Religiosa que s'ha previst pel 2020 coincidint amb els quaranta anys de la creació de l'URC. En l'Assemblea també ha intervingut **Jaume Castro**, responsable de la Comunitat de Sant'Egidio, per explicar la tasca que duen a terme amb corredors humanitaris per a refugiats que promouen a diversos països. El projecte està aturat pel

govern espanyol, però diverses comunitats religioses ja s'han ofert per col·laborar-hi. A Itàlia, el 25% de les persones acollides ho han estat per congregacions religioses.

URC | [LLEGIR AL WEB](#)

Deu anys del somni de FEDAC, el somni d'educar

Les 24 escoles de les **Dominiques de l'Anunciata del Pare Coll** fa deu anys que treballen juntes sota el paraigua de la fundació **FEDAC**. Aquest treball té continuïtat i futur seguint un somni. Així ho resumia el testimoni d'un professor: "El somni que neix dins teu: per crear un món millor creu en aquest somni". Un somni per educar que és el punt de partida de qualsevol projecte educatiu i pastoral. Són algunes idees que s'han transmès en la celebració dels 10 anys de la FEDAC que s'ha celebrat aquest dissabte al Palau de la Música Catalana. La història la va iniciar fa més de 150 sant **Francesc Coll**, fundador de les Dominiques de l'Anunciata, impulsant una obra religiosa i educativa en diverses poblacions de Catalunya.

El moment segurament més emotiu de l'acte ha estat l'aplaudiment a les germanes que van decidir iniciar fa 10 anys aquest projecte conjunt de les seves escoles. Una comissió fundacional formada principalment per dones i que va confiar en els laics per donar continuïtat al carisma del pare Coll. Diversos artistes vinculats a la FEDAC han participat en la celebració, conduïda per poemes de **Noemí Morral**, els músics **Quim Salinas** i **Roger Usart**, i els components de Txarango

i exalumnes de FEDAC **Àlex Pujols** i **Joan Palà**. També han estat molt celebrades les intervencions musicals dels grups vinculats a les escoles. Al final, **Fernando Artime** també ha fet sonar l'orgue del Palau, i el grup Xilua i un cor de nens ha estrenat un nou himne que s'ha elaborat amb la col·laboració de totes les escoles.

Al llarg de l'acte, diversos alumnes han anat fent créixer les llavors que a l'escenari representaven les 24 escoles FEDAC, fins a convertir-se en un gran arbre plantat al Palau de la Música. L'arbre de la vida de la FEDAC que el director general, **Modest Jou**, ha definit com un col·lectiu "amb ganes d'aprendre i passió per educar". També en la convicció que és un servei públic d'educació convençut "que el que fem, ho fem per als altres".

Una escola cristiana

La dominica **Montserrat Font**, presidenta de la Fundació FEDAC, ha obert l'acte recordant els orígens i la voluntat de continuar "evangelitzar educant i educar evangelitzant". La finalitat és "formar persones obertes, autònomes i ciutadans competents" des dels "valors de l'Evangeli de Jesús".

Font ha recordat que aquest servei s'ha fet amb un "treball callat i persistent" a tot el territori, també amb "la incomprensió de l'administració que s'oblida de la tasca social de les nostres escoles". Per això ha destacat l'aportació feta "integrant amb equitat i solidaritat" o l'esforç d'innovació dels darrers anys malgrat un "insuficient finançament".

El jesuïta **Enric Puig**, secretari general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, també s'ha referit a aquests aspectes destacant els "150 anys d'experiència educativa i de servei als infants i al país". "La força que ens mou a servir i a estimar en una institució educativa com aquesta és el seguiment de Jesús" ha remarcat. En un context on avui "l'escola cristiana ha de tenir un discurs propi en el qual tothom s'hi senti acollit i atès d'acord amb la seva situació personal".

Una escola concertada

L'acte l'ha clausurat el conseller d'Educació, **Josep Bargalló**, amb una reflexió sobre l'educació "no només com un dret universal, sinó com un bé comú, amb una funció social: la construcció

d'una ciutadania lliure i crítica". També ha reconegut que el mateix Departament d'Educació "s'ha de capgirar" perquè estigui més pensant al servei dels alumnes que dels professors.

El conseller **Bargalló** no defugit la patata calenta del finançament de l'escola concertada. Així, ha estat molt aplaudit quan ha reconegut que "som conscients que el finançament de l'escola concertada és insuficient". I menys aplaudit quan l'ha comparat amb el finançament de la pública "que també és insuficient", obviant les aportacions econòmiques que han

de fer els pares que opten per la concertada per sostenir-la.

La resposta de Bargalló ha aquest “sistema insuficient” és una “justícia en l’asimetria” que reconegui les escoles compromeses amb la inclusió. Ha reconegut que “la FEDAC entén la seva funció social i comunitària i que en moltes poblacions estan fent una feina d’inte-

gració”. Però “això no ho fa tota la concertada però tampoc ho fa tota pública”.

El lideratge i el que dona sentit a l’escola

La celebració dels deu anys de la FEDAC ha tingut dues conferències centrals. L’empresari i consultor **Xavier Marcet** ha reivindicat un lideratge humil i amb bones persones. “Els bons líders pregunten bé”. “Lideratge és servir, no servir-se”. Són algunes idees que ha deixat en la presentació. Això es concreta amb “organitzacions que funcionin perquè hi ha talent i bona gent”, en un context on cada vegada pesa més “la suma d’intel·ligències”.

El marianista **Javier Cortés**, ha posat el focus en allò que dona sentit a un projecte educatiu. També ha posat en el centre el somni i la passió dels educadors, perquè “educar és transmetre el que es viu”. Per tant, “s’educa per emocions vinculants”. En aquest paradigma, és important veure que “la identitat d’una escola no està

en els documents: està en les decisions que prenem”, en allò que fem. Una identitat que les escoles cristianes han de refer conjuntament religiosos, professors i famílies, no reduir-la a l’àmbit de la pastoral escolar.

En aquest sentit, ha recordat que el pare Coll, com “tots els fundadors, creen obres educatives perquè estan urgits per les necessitats que veuen: si hi ha un mancança s’ha de donar una resposta”. Avui, s’ha de continuar tenint com a referent les necessitats a les que pot donar resposta l’Evangeli, i no la identitat com “una cosa fixa que s’ha de conservar” o “com un factor de control”.

Seguint el simbolisme de l’acte, tots els qui hi han intervingut han rebut com agraïment unes llavors i uns poemes per emportar-se a casa un part del somni de la FEDAC.

L'escola concertada signa el pacte contra la segregació

L'Escola Concertada ha signat aquest dilluns el **Pacte contra la segregació escolar** promogut pel Síndic de Greuges, al qual també s'hi han adherit el Departament d'Educació, gairebé tots els ajuntaments de més de 10.000 habitants i els grups parlamentaris de Junts per Catalunya (JuntsxCat), Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), Catalunya en Comú (CatEnComú) i el Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC).

El Pacte reconeix explícitament l'infrafinançament del sistema educatiu, de manera que el Servei d'Educació de Catalunya, integrat per centres públics i centres concertats, presenta importants dèficits d'inversió pública per garantir el dret a l'educació en igualtat d'oportunitats. Alhora, afirma que el dèficit de finançament públic provoca que part del servei educatiu que presten els centres s'hagi de finançar

per mitjà de les aportacions de les famílies, la qual cosa resulta contradictòria amb el principi de gratuïtat que regeix el nostre sistema educatiu i suposa un important factor de desigualtat, tant en l'accés als diferents centres com també en la configuració dels projectes educatius, condicionats, en part, pel finançament privat de les famílies.

Amb la signatura del pacte, el Departament d'Educació es compromet a portar a terme diverses mesures per afavorir un repartiment més equilibrat de l'alumnat als diferents centres educatius, així com garantir la gratuïtat total de l'escolarització als centres sufragats amb fons públics, evitant les aportacions de les famílies, i per això preveu millorar també el finançament de tots els centres públics i concertats, en funció de la seva coresponsabilitat i

amb una aposta més clara per augmentar més els recursos, econòmics i de personal, als centres d'alta complexitat. Per aconseguir aquesta gratuïtat, es preveu crear una comissió d'estudi del cost de la plaça.

Paral·lelament, el pacte també posarà en marxa una comissió que ha d'estudiar altres propostes, com ara la viabilitat d'una possible política d'admissió per quotes en funció del nivell d'instrucció o nivell socioeconòmic dels progenitors, o una altra comissió per analitzar mesures efectives de lluita contra la segregació escolar en municipis amb una forta segregació residencial.

Els signants que representen l'escola concertada són les federacions de titulars dels centres Agrupació Escolar Catalana, Associació Professional Serveis Educatius de Catalunya, Confederació de Centres Autònoms d'Ensenyament de Catalunya i Federació Catalana de Centres d'Ensenyament de Catalunya i la Fundació Escola Cristiana de Catalunya. També les associacions de pares de la Confederació Cristiana d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes de Catalunya i la Federació d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes d'Escoles Lliures.

Educadors maristes per la defensa dels drets dels infants

Sensibilització, visibilització, formació, coordinació, responsabilitat, empoderament, proactivitat. Són alguns dels conceptes repetits a la Trobada d'Educadors d'Obres Socials Maristes 'La defensa dels drets dels infants, element irrenunciable de la nostra missió' que es va celebrar divendres 15 de març a Rubí. La institució treballa des de fa temps per la prevenció i la protecció dels infants, amb protocols, campanyes i formació, amb la implicació dels educadors, de les famílies i dels mateixos nens i nenes i adolescents.

MARISTES | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Els Caputxins, dolguts per un cas d'abusos dels anys 50

A través dels mitjans de comunicació s'ha donat a conèixer un cas d'abusos a menors que afecta al **Col·legi Escolania de Pompeia** que depenia dels caputxins. Concretament un testimoni denuncia greus i reiterats abusos de Fra Josep Maria de Vera -que va morir a Barcelona el 1997- i altres situacions totalment injustificables en el centre. Els fets se situen entre 1950 i 1955. L'actual provincial dels Caputxins de Catalunya i Balears, **Eduard Rey**, mostra la seva condemna i vergonya pels fets denunciats.

CAPUTXINS DE CATALUNYA I BALEARS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Els jesuïtes actualitzen la informació de la investigació sobre casos d'abusos

Fa tres mesos vam fer públic l'inici d'un procés d'escolta a tots els centres educatius de la Companyia de Jesús a Catalunya. A data d'avui, aquest procés encara no ha conclòs. Ens hem entrevistat amb 19 persones (11 homes i 8 dones) que han contactat amb nosaltres a través del correu escoltar@fje.edu sol·licitant una entrevista. Aquest és un temps i un procés difícil, però necessari. I hem d'afrontar-lo per justícia, per honestedat i amb transparència i valentia. Gràcies als qui ens esteu ajudant de tantes maneres diferents a portar-lo a terme.

JESUÏTES | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Piero Marini, premi CPL: “Hem d'aprendre a viure la litúrgia”

L'home fort de la litúrgia al Vaticà. **Piero Marini**, arquebisbe de Martirano i president de la Comissió Pontifícia per als Congressos Eucarístics Internacionals, acaba de rebre el V Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica. Hem parlat amb ell sobre litúrgia i Església.

Quin hauria de ser el paper de la litúrgia avui?

Per a un cristià la litúrgia ho és tot. Pensem de quina manera un no creient es torna cristià. La litúrgia és la iniciació de la vida cristiana amb el baptisme, per exemple, després amb la confirmació, i posteriorment amb la Eucaristia. En els primers segles aquests tres rituals eren un únic sacrament, un rebia el baptisme al baptisteri, fora de l'església, a continuació rebia la confirmació i seguidament l'Eucaristia. Era aquest l'inici de la vida cristiana, i després l'hem tallat i segmentat, però segueix sent la manera de ser

cristians avui. La litúrgia ensenya com ser cristià avui, ensenya l'espiritualitat i la fe cristiana.

Interpreto, doncs, que és vital per a l'Església.

És vital, clar, perquè cada diumenge som convidats a participar de l'Eucaristia per extreure la força del testimoni. El veritable sacrament del testimoniatge és l'Eucaristia; escoltem la Paraula, participem amb la comunitat de la taula del Senyor, i després sortim al món.

I creu que l'Església ha potenciat la litúrgia?

L'Església l'ha potenciat a partir del Concili Vaticà II perquè va ser la primera vegada en tota la història de l'Església que un Concili parlava de litúrgia, posant així la litúrgia al centre, en el primer lloc a l'Església. El primer punt de la *Sacrosanctum Concilium*, document sobre la litúr-

gia, diu que s'ha 'de fer créixer la fe en el Poble de Déu; que hem de cridar a la unitat els germans que hi són fora; que hem d'anunciar l'Evangeli a tothom...', eren quatre coses, i per això es fa la reforma de la litúrgia. Llavors, si un vol fer créixer la seva fe, vol l'ecumenisme o vol el diàleg amb el món, ha de començar per la litúrgia.

De fet vostè afirma que la reforma de la litúrgia que es va fer al Concili Vaticà II encara no s'ha aplicat al 100%.

Exacte, tot i que penso que del tot no s'aplicarà mai. Avui vivim un període difícil perquè si ens fixem en les preocupacions de l'Església, quins són els grans problemes? La família, els joves, els pobres, la sexualitat... I quin és l'esperit cristià que proposem als joves, als pobres, a les famílies? Cap. Si un no surt ja amb una formació que dona la litúrgia, que ensenya l'escola de la vida, els problemes llavors no es resolen.

La litúrgia per a molta gent és sinònim de ritual exclusivament. És alguna cosa més?

A la litúrgia hi ha dos llenguatges: el llenguatge de la paraula i el no verbal. Es llegeixen cartes,

es llegeix l'Evangeli, aquest és el llenguatge verbal. A l'Evangeli hi ha un passatge en què els evangelistes diuen que hi havia una dona que havia sentit a parlar de Jesús; ella estava malalta i s'havia gastat tots els diners en metges; Jesús passava per allà i quan la dona veu Jesús diu que si aconseguix tocar el seu mantell es curarà i salvarà. Es posa allà, amb la gent, fins que toca el mantell de Jesús. Jesús pregunta: qui m'ha tocat? Hi havia molta gent, potser havia estat algun apòstol? Però Jesús insisteix en la pregunta: qui m'ha tocat? Fins que la dona surt, es posa davant Jesús i li diu 'he estat jo'. Per una part la litúrgia és tocar quelcom, un signe, no és una paraula. I per altra banda, la litúrgia no és una cosa privada, és una cosa pública, amb la comunitat. El Senyor pregunta, 'qui m'ha tocat?', i la dona ha hagut de fer la seva professió de fe davant de tots per obtenir la salvació. La litúrgia és això, l'Evangeli que vivim al moment en què anem a Missa, o durant els sacraments, és tocar Jesús.

Aquest tocar, la litúrgia en definitiva, és exclusiu de sacerdots o és per a tothom?

Qui són els sacerdots? Quina és la tasca del sacerdot a la comunitat? Té dues tasques. La

primera tasca és servir la comunitat. No és crear llaços entre Déu i ells, estan allà per servir la comunitat perquè la comunitat necessita d'un que guii. La segona tasca és representar en els signes el Crist present en la comunitat. Crist no es veu però quan el sacerdot presideix ens recorda que és Ell qui realment presideix en realitat. La comunitat viu la litúrgia, el sacerdot no és un home més orant que un fidel, no és la seva tasca. La seva tasca és ensenyar a la comunitat a pregar junts però no ha de ser més que un laic. Són coses ideals però han de ser així.

En moltes parròquies hi ha equips de litúrgia. És bo que en cadascuna hi hagi un equip?

No crec que hagi de ser obligatori però és bo per animar la litúrgia. Sempre hi ha necessitat de fer les coses bé. La litúrgia també té una estètica, una bellesa, que és un signe també. La gent si va a Missa ha d'anar-hi amb ganes, amb entusiasme, hi ha tantes coses que poden afavorir aquesta presència de Déu... l'ambient, que l'església sigui un lloc acollidor, que estigui tot ben preparat, amb flors, amb música... són coses que només un equip de litúrgia pot organitzar.

Però la litúrgia no és només preparar cants i lectures...

Preparar és necessari però no és el més important. El més important és viure-ho, fer-ho junts en comunitat, això és la litúrgia, viure-la de veritat. Déu em convoca a l'Eucaristia, per exemple, no em convoca el sacerdot, i allà fa falta la meva predisposició a connectar amb tot el que hi passa. Tots els rituals compten amb ministeris, amb serveis, com el ministre de la comunió, o els lectors. Hi ha molts actors a la litúrgia i el primer actor som nosaltres, cadascú, anant a missa.

Com transforma la litúrgia les persones?

És una acció exterior i interior a la vegada. Com ha transformat Jesús la dona del passatge bíblic? Són coses que només Déu sap, però la litúrgia et garanteix que tu pots tocar en aquell moment al Senyor i que és una gràcia per a tu fer-ho.

Les noves generacions desconeixen molts signes i rituals.

L'Església hauria d'ensenyar bé la litúrgia als seminaris. Què aprenen els seminaristes quan es

fan sacerdots? Dos anys de Filosofia, potser, per què? Després surten i no saben certes coses, ni celebrar missa. Jo conec el problema però no sé resoldre'l. Hauríem de començar allà i després oferir una formació concreta. Les homilies, per exemple, no són fàcils. Si un no la prepara, millor que es quedi en silenci! Almenys no fas mal. La litúrgia avui no és fàcil.

Aquí concretament o a tot el món?

A tot el món. Hi ha llocs on és més fàcil, però tampoc tant. Quan jo era petit a la missa dominical anava tot el poble. Tots anaven a l'Església, els creients i els no creients. Es posaven la roba de diumenge i hi anaven. Les dones entraven dins i la majoria d'homes es quedava fora, en un mur parlant de les seves coses. Quan sentien el picarol es treien el barret i després continuaven parlant com abans. Quan les primeres dones sortien de l'església tornaven a casa. Aquella era la Missa d'aquell temps. Quina Missa era aquella? La participació era de respecte fonamental perquè tots es sentien cristians i era l'únic a fer el diumenge. No estava del tot malament però com a participació de la litúrgia en qualitat era un zero. Com transformar això ara? El Concili

ens ha donat moltes indicacions. Hem d'aprendre a viure la litúrgia i no acabem de viure-la mai en mode complet.

Una dificultat és associar litúrgia amb conservadorisme eclesial?

En litúrgia no existeix aquesta divisió entre conservadorisme i modernitat. La litúrgia és la que ens presenta l'Església. El Concili ha fet una reforma de la litúrgia que abans no es podia fer. El Concili ens ha presentat una litúrgia oberta, tenint en compte tot el recorregut històric que ha fet la litúrgia durant els segles. I ens ha dit que no hem de pensar que la litúrgia dels nostres pares fos la perfecta, ja que no hi ha un període a la història en què hi hagi una litúrgia perfecta. Avui hem arribat fins aquí amb més preparació i formació i s'ha fet aquesta reforma litúrgica que és el canvi més gran que hi ha hagut a l'Església a la litúrgia des del principi fins avui.

I aquella litúrgia del Concili és la que es viu avui a les parròquies?

A la litúrgia hi ha participació del intel·lecte però també del cor. Hem de conèixer el que

fem, els signes, han de ser entenedors, però també han d'arribar al cor, als sentiments. La participació és activa amb el cos també, s'ha de participar amb l'intel·lecte i amb el cor. Al final la responsabilitat de la litúrgia que es fa i es viu a les parròquies no és responsabilitat del Papa sinó del bisbe de la diòcesi que als seus sacerdots els hi ha de dir que la litúrgia és la

manera de viure el ser cristià, i no sempre ho trobem això. En una parròquia si les coses no van bé o no es fan correctament s'ha de dir al sacerdot. Amb amabilitat però cal dir-ho. Però qui ho fa això? Ningú. Hem superat ja la litúrgia clerical. El missal de **Pius V** diu que la missa comença 'quan el sacerdot surt vestit, junt amb l'escolanet'; el missal de **Pau VI** diu que la mis-

sa comença 'quan la comunitat està reunida', és un canvi gran. Abans la litúrgia era només celebrada per un, el sacerdot, ara ja no, gràcies al Concili Vaticà II.

GLÒRIA BARRETE -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Diego Sarrió: “El 95% del que han escrit els cristians dels musulmans i viceversa, ha estat polèmic”

El pare **Diego Sarrió Cucarella** és membre de la Societat de Missioners d'Àfrica, coneguts com a **pares blancs**. Nascut a Ganda, ha treballat a Sudan, a Algèria, a Egipte i a Tunísia. Llicenciat en estudis Àrabs i Islàmics pel Pontificio Istituto di Studi Arabi e d'Islamistica (**PISAI**) i és doctor en Teologia i Estudis religiosos per la Universitat de Georgetown. Les seves publicacions i estudis estan basades en la història intel·lectual de les relacions entre musulmans i cristians, i les construccions teològiques recíproques i contínues que aquesta història ha llegat a cristians i musulmans en l'actualitat. És professor d'Estudis Corànics i gramàtica àrab a PISAI on també va ser degà i actualment passa a ser rector donant relleu al pare **Valentino Cottini**. Aquests dies ha participat en una sessió de l'**Observatori**

Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura a Barcelona.

D'on li ve aquest interès pel diàleg entre la cultura islàmica i cristiana?

El meu camí comença quan deixo d'estudiar la carrera d'enginyeria de Ponts i Camins a la Universitat Politècnica de València per anar-me'n de missions amb els Pares Blancs. Vaig sentir la crida de Déu, i em vaig sentir molt atret pel continent africà en general, sense fixar-me en cap país en concret. Dintre d'aquesta vocació, va néixer una altra vocació: l'interès per l'islam. Tot gràcies a la història de la meua congregació. El nostre fundador va ser el cardenal **Charles Martial Lavignerie**, nomenat arquebisbe d'Alger el 1867, en època colonial i descoberta del continent africà. El pri-

mer país de missió va ser Algèria, després va venir Tunísia, i més zones de l'Àfrica subsahariana. Que per cert, ara celebrarem 150 anys conjuntament amb l'ordre femenina de les Germanes **Missioneres de la Mare de Déu de l'Àfrica**. Donat que els primers països de missions van ser majoritàriament musulmans, des de l'inici, els pares blancs es van interessar per acostar-se al món de l'islam. Això es veu en molts dels projectes dels que he pogut participar.

Així doncs va arribar primer l'interès per la missió a l'Àfrica i després l'interès pel diàleg amb l'islam. Què significa dialogar amb l'altre?

Prefereixo la paraula *encontre*, perquè ara sembla que quan dius "diàleg interreligiós" es conjuri tota una sèrie d'imatges d'intel·lectuals, filòsofs, teòlegs amb coneixements que estudien una matèria.

Bé, és que aquest seria un nivell de diàleg interreligiós, no?

Sí, és clar. El que dic és que molts creuen que quan dius diàleg interreligiós, tot es redueix a aquesta cara del diàleg interreligiós. L'import-

tant és insistir en què el diàleg o l'encontre no es dona només en aquest nivell d'experts, també es dona a la base de les societats.

Com es tradueix el diàleg interreligiós que desenvolupen els intel·lectuals, al diàleg interreligiós que practiquen els ciutadans?

Es parla sovint de quatre nivells. Un és el nivell de la quotidianitat, per exemple, aquí a Barcelona, que és una ciutat multicultural, es donaria a l'hora de compartir l'espai públic, en la diversitat d'alumnes de les escoles, dels treballadors a les oficines, a la cua del mercat, els veïns de l'escala, l'associació de veïns. Un altre nivell es troba en el diàleg de l'acció comuna, com a cristians i musulmans units podem treballar per a la pau i la justícia, col·laborem en projectes que defensen la vida. El tercer nivell seria el del diàleg dels experts, que sovint és difícil perquè els intel·lectuals acaben per trobar-se amb el dogma de l'altre, és necessari explicar la teva veritat i poder escoltar la de l'altre sense ànims de convèncer a ningú, aquest diàleg serveix per trencar prejudicis, aclarir malentesos. Finalment, el quart nivell, que molts diuen que és el més fonamental però també el més difícil,

és el diàleg de l'experiència religiosa, quan creients s'apleguen per compartir el nivell profund la seva experiència de Déu. Aquests quatre nivells els podeu trobar millor descrits en el **document** produït pel Pontifici Consell per al Diàleg Interreligiós: "L'actitud de l'Església Catòlica cap als seguidors d'altres tradicions religioses: reflexions sobre el diàleg i la missió".

I què passa amb el diàleg interreligiós quan ens trobem amb fets com els atemptats de Nova Zelanda? Algú que decideix entrar en dues mesquites per matar als fidels.

Són fets horribles que poden portar a la decepció, a pensar que diàleg entre els uns i els altres no està donant bons resultats. Existeix la temptació de pensar: "Això és una pèrdua de temps". Després del Concili Vaticà II, hi va haver una explosió d'interès pel diàleg interreligiós, una de les dates històriques va ser la **Jornada Mundial d'Oració per la Pau del 1986** convocada per Joan Pau II a Assís. Al mateix temps es desenvolupava la Teologia de les religions i la Teologia de la missió de l'església. Alguns teòlegs cristians van anar massa lluny, afirmant que totes les religions són camins bàsicament iguals

i vàlids a l'hora d'apropar la gent a Déu o que la missió evangelitzadora de l'església ha de ser substituïda per un diàleg interreligiós. Cap als anys 90 i inicis de 2000, l'eufòria cap al diàleg interreligiós es va veure pausada, neix la necessitat de pensar des d'on ens relacionem amb les altres religions mantenint la nostra. Al seu torn, el gihadisme s'havia anat desenvolupant. Hi havia una decepció generalitzada en alguns sectors de la comunitat cristiana pel diàleg amb l'islam. Mireu el que està passant al Pakistan, mireu com s'apliquen aquestes lleis de blasfèmia només als cristians, o mireu la manca de llibertat religiosa a Aràbia Saudita...

Queda aturat perquè no es trobava reciprocitat?

La paraula reciprocitat és perillosa. El concepte de reciprocitat és important, de fet el diàleg ho ha de ser, perquè llavors estariem parlant de monòlegs. És evident que si busques i no trobes a ningú per parlar o perquè t'escoltis, no hi ha possibilitat d'encontre o diàleg. Però no es pot exigir la reciprocitat com a moneda de canvi. No estem en un pla polític. Si jo crec en els drets humans i en la dignitat de les persones com a fills de Déu i

és principal convicció humana, no la puc fer sotmetre al fet que "si tu no creus en això, llavors et retiro la meva convicció", o "si tu no respectes la llibertat de culte, o la llibertat de l'altre, llavors jo tampoc". No has d'esperar al fet que es respecti per una banda per respectar-la tu mateix perquè llavors compromets les teves creences. Cal recordar que el diàleg interreligiós és també un ideal, és com l'ideal de les Benaunces, cap el que volem caminar, és un objectiu que ens guia, és una meta que encara no hem aconseguit de forma plena. Dialogar no és convèncer, destruir, fer polèmica... es tracta d'escoltar l'altre, de trobar-lo, i respectar la seva experiència de fe. Com deia Roger Garau-dy: "El que m'interessa no és escoltar la persona parlant de la seva religió, vull veure com la seva religió ha transformat la seva persona."

Hem parlat de l'època de Joan Pau II i de Benet XVI en termes de diàleg interreligiós. Què representa la trobada que va tenir el papa Francesc amb el gran Imam Al-Azhar Ahmad Al-Tayyib aquest febrer?

El **document** sobre la germanor humana per la pau mundial i la convivència comuna és molt ric i és un fet històric. El Papa Francesc ha viat-

jat al bressol de l'islam, a la península aràbiga, on en algunes zones, durant els darrers segles, s'ha instal·lat allà el **wahabisme** poc obert al diàleg interreligiós. És un acostament molt significatiu per part dels dos líders religiosos. A més a més, per primera vegada s'ha signat un document per dues autoritats religioses, l'una cristiana i l'altra musulmana. De tot el que va passar, es va dir, signar en aquell encontre, em quedo amb la primera línia del document on es diu: "la fe porta al creient a veure en l'altre un germà que ha de sostenir i estimar." Si un se sent creient, ha de passar per reconèixer la dignitat de l'altre, de tots els éssers humans. És el que el Papa Francesc anomena la valentia de l'alteritat que consisteix a veure a l'altre no com a enemic, sinó com a company de ruta. Això significa acceptar a l'altre amb la seva diversitat cultural i també religiosa, una germanor universal. Per tant, qualsevol expressió violenta no pot venir d'una experiència de fe autèntica, no puc negar la dignitat a l'altre si em reconec com a criatura de Déu.

L'islam fa por?

Sí que hi ha por cap a l'islam. Durant el segle XX, hem vist aparèixer un fenomen dins del

món islàmic que és el fonamentalisme, amb la fundació dels **Germans musulmans** a Egipte, projecte polític de l'islam, amb el naixement de l'idea de fundar un estat islàmic. Durant els anys 50-60, apareix una radicalització d'aquest projecte i una justificació de la violència per aconseguir l'estat islàmic, amb l'aparició del gihadisme, des d'on es diu que la violència és necessària, que el fi justifica els mitjans. Aquesta violència és real, la por real. Les torres bessones, Atocha, Niça, Cambrils i les Rambles. A més a més, és una violència que s'enregistra i s'acompanya de mitjans audiovisuals i altres materials gràfics que tenen una resolució de qualitat, i això espanta encara més. Per exemple, les decapitacions en directe. La por també ve del fenomen de la migració. Moltes persones musulmanes tornen a occident per diverses raons, escapen del seu país en guerra, migren perquè estan perseguits al seu país, per trobar feina... alguns veuen aquest moviment com una nova conquesta del món islàmic... Són només fluxos migratoris que no responen a cap conspiració, o a un projecte d'invasió. La violència, amb l'altaveu dels mitjans de comunicació, i el fenomen migratori fa que existeixi aquesta por cap a l'islam.

Però s'ha de tenir por?

No. Quan hi ha por, de què estem parlant? Estem parlant de la cara destructora de l'islam. Els principals afectats per l'existència d'aquesta radicalització són els mateixos musulmans. Els moviments radicals, violents, fonamentalistes em semblen un càncer.

Què vol dir amb càncer?

De vegades escolto a musulmans dient "però és que ells no tenen res a veure amb nosaltres, no tenen a veure amb l'islam". I s'ha d'entendre que quan un musulmà diu això, ho està dient de cor, sobretot després d'atemptats, sap que aquest tipus d'actes no el representen, no és l'islam en el que ell creu. Recordem que un dels **99 noms** de Déu és Salam que significa pau. Així i tot, en el pla intel·lectual no es pot arribar a dir "això no té res a veure amb l'islam", donat que qui actua d'aquesta manera són musulmans que en el nom de Déu estan cometent actes de violència atroç. Per sort, aquest no és l'islam majoritari. És un càncer, només això. S'ha d'acceptar com això, igual que una persona malalta ha d'acceptar que té càncer per tractar-se de la

millor manera. Si no acceptes que tens càncer, no pots recuperar-te. Una vegada hem acceptat que existeixen musulmans que desenvolupen aquesta violència justificada contra l'altre, podem fer-los front. Són l'islam no saludable, violent i assassí. És necessari recordar que són minories. El que volen els violents, els radicals, és que la comunitat musulmana, la cristiana, la internacional, arribin a pensar que ells representen l'autèntica cara de l'islam. I no és així.

La radicalització pot venir d'interpretacions incorrectes dels textos religiosos. Com es podria fer una lectura crítica i actual dels textos cristians i musulmans?

Les interpretacions o les lectures fan molt. Com llegir el text? Com revelar l'ensenyança? L'islam té una tradició de segles de la interpretació de l'Alcorà. Que en l'Alcorà hi ha passatges de violència, sí, com també hi són a la Bíblia. Quan llegeixes passatges de l'Antic Testament on hi ha una violència sancionada per Déu, per exemple en el moment de l'entrada del poble escollit a la terra promesa, ets capaç de llegir aquesta violència sense necessitat de sortir al carrer a destruir els que avui s'oposen als plans de Déu. És així

perquè interpretem amb una certa distància entre la literalitat del text i el lector. Podem entendre la diferència entre autor diví, i l'autor humà. És paraula de Déu però expressada en paraules dels homes. En aquest sentit és on s'hauria de fer la reforma de lectura de l'Alcorà. Evolució que a poc a poc s'anirà fent. L'Alcorà pot ser llegit com a paraules de Déu expressades en paraules humanes, amb un context històric i cultural que l'emmarquen. És una cosa nova i lenta, que trigarà. S'està considerant no només a nivell intel·lectual sinó també humà. El quart califa, marit de Fàtima, diu "l'Alcorà és silenciós, són els homes que el fan parlar". Els homes interpreten l'Alcorà i el fan parlar.

Hi ha prejudicis de cristians cap a musulmans, i de cristians cap a musulmans. Com els textos històrics han influït en això?

Els meus estudis s'han centrat en això, en què ha escrit l'un de l'altre durant la història.

M'interessa perquè finalment és el que hem heretat: la imatge de l'altre ens ve tramesa també a través d'aquests escrits. Diria que el 95% de tot el que han escrit els cristians dels musulmans, i els musulmans dels cristians ha estat purament polèmic. La paraula polèmica ve de la paraula grega *polemos* que significa guerra. Guerra de paraules de religiosos, estudiosos, teòlegs, intel·lectuals. Visió de l'altre com a enemic a destruir teològicament, es vol destrossar la seva religió. La religió ara és un aspecte més privat, que pertany més la identitat individual, però abans era un tret de la identitat comunal, per això era important protegir-la de qualsevol interferència. La polèmica religiosa era part de la guerra, igual que els xocs dels imperis en expansió. Per part dels intel·lectuals cristians, han mostrat l'islam com a una heretgia, Jesús apareix com un profeta, no és fill de Déu, no mor en la creu... hi ha una sèrie d'elements que pels cristians semblen una deformació. Pel seu costat, els

musulmans, presenten una idea de la religió cristiana i jueva també negativa. Religions corrompudes. El cristianisme històric no sembla pur, fidel al missatge que va transmetre Déu al profeta Jesús. I per tant el cristianisme ja no té raó de ser. I amb l'arribada del profeta Muhammad, el sentit torna, religió universal que ve a substituir les altres religions que van tenir la seva raó de ser, però han de ser substituïdes.

Com s'imagina el futur?

Sempre millor, malgrat els esdeveniments que de vegades ens fan perdre l'esperança. El cristià ha de ser optimista perquè sap que Jesucrist és el Senyor de la Història.

Nou projectes opten als ajuts de recerca en l'àmbit de la diversitat religiosa

Un total de nou projectes s'han presentat a la convocatòria d'ajuts a projectes de recerca universitària en l'àmbit de la diversitat religiosa (RELIG 2018) impulsada per la Direcció General d'Afers Religiosos. Els nou projectes registrats han estat proposats per universitats catalanes públiques i privades. La varietat de temàtiques proposades ofereix aproximacions a la temàtica religiosa des de diferents disciplines acadèmiques, com ara el periodisme, la sociologia, l'antropologia, l'educació, la psicologia i el dret, entre d'altres.

GENCAT | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Condemna dels musulmans i de les comunitats religioses pels atemptats

Les comunitat religioses que s'apleguen al voltant de Grup de Treball Estable de Religions i les comunitats musulmans que en formen part han publicat aquest divendres diversos comunicats de condemna dels atemptats contra dues mesquites a Nova Zelanda. Són "paraules de rebuig i de preocupació davant qualsevol xenofòbia" expressades en els manifestos presentats per la comunitat musulmana, membres del GTER, representats per les dues federacions UCIDCAT i FCICAT.

REDACCIÓ CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Justícia i Pau: "Consternació davant d'aquests actes monstruosos"

Justícia i Pau de Catalunya a emès un comunicat davant dels greus atemptats terroristes comesos avui en dues mesquites a Nova Zelanda, que han provocat la mort de més quaranta persones i desenes de ferits. Al comunicat fan una crida "a tots els líders polítics, socials i religiosos del món per tal que treballin decididament per tal de prevenir i neutralitzar aquelles ideologies i actituds que porten a l'odi i a la violència i per tal de reforçar la consciència de fraternitat entre totes les persones, pobles, cultures i religions".

JUSTÍCIA I PAU | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Homes als òrgans de decisió de l'Església, dones a la base

Invisibilitat, poca o nul·la representació en espais de decisió. Per la seva condició, les dones no poden accedir als càrrecs de rector, vicari o diaca parroquial. Tampoc poden ser bisbes. Ni vicaris episcopals, ni optar a la responsabilitat del seminari. Sí que poden accedir a la secretaria general o la cancelleria d'un bisbat, així com a les delegacions o els secretariats diocesans. I aquí tenen una humil presència. A mesura que ens acostem a la base, les xifres s'inverteixen. El consell pastoral diocesà, que és un òrgan consultiu, compta amb un 42% de dones. En el camp de la transmissió de la fe, tenim una xifra estimada d'un 80-90% de catequistes dones. I en l'acció social, a Càritas Diocesana, dos terços del voluntariat és femení.

Són dades d'una estadística breu elaborada pel **Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona** amb dades públiques del 2018 que fan referència a l'Església diocesana de Barcelona. Els percentatges mostren una fotografia ràpida de l'escassa presència de les dones als òrgans decisoris d'aquesta demarcació i que seria fàcilment extrapolable a la resta de bisbats. El **document**, presentat per **Noemí Ubach**, del moviment, va servir divendres per obrir el debat titulat '**Dones i Església: hi ha possibilitat de canvi?**'.

La desigualtat dins l'Església

La responsable de comunicació de Justícia i Pau, **Sílvia Urbina**, va explicar que "no tenia

consciència de ser dona dins l'Església, sinó de ser laica dins l'Església". Però que el creixement del feminisme l'ha interpel·lat i que ara ha incorporat aquesta nova consciència. Segons va explicar, la perspectiva de gènere ha entrat també a l'entitat on treballa. Tant en l'àmbit de la formació com de la praxis diària. Urbina va demanar que siguin els homes els que facin també visible situacions de desigualtat en el si dels grups d'Església. I al col·lectiu de dones els va dir: "Hauríem de fer l'exercici per no autocensurar-nos en espais d'opinió".

La psicòloga i treballadora de Càritas Diocesana de Barcelona **Teresa Bermúdez** va confirmar que "el rostre de la pobresa és de dones". Entre els arguments que ho expliquen: la conciliació familiar i professional d'unes dones que assumeixen l'espai privat de les cures, i també la violència que pateixen com a "xacra molt estesa a la societat".

"El moviment feminista ha d'interpel·lar l'Església"

Bermúdez va constatar el model patriarcal de l'Església, pel que fa a les estructures: "Qui obre el temple?, Qui neteja l'Església?, Qui atén el rector si està malalt? Se n'ocupen dones voluntàries i ho tenim molt normalitzat", va constatar. Com a contrapunt, i en línia del que apuntava Urbina, va parlar de la necessitat d'espais oberts de debat, reflexió i aprenentatge de democràcia; i de confluïr amb altres entitats que defensen els drets humans. També de buscar aliances amb homes de dins les comunitats: "Rectors, companys de pastoral, catequistes, voluntaris que ho veuen com nosaltres".

La teòloga i vicedirectora de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida, **Mar Pérez**, va afirmar que "no és fàcil ser dona en un món d'homes", però també que "un altre rol de la dona dins l'Església és possible". Així mateix va

criticar la poca participació femenina en sínodes celebrats a Roma, així com el fet que "cap document important d'Església no té en compte les dones". Com a repte va apuntar que "el moviment feminista ha d'interpel·lar l'Església". I que en aquesta línia la institució pot jugar un paper constructiu: en potenciar el diàleg i treballar per l'equitat. També "en la lluita perquè l'Església sigui més democràtica", va dir Pérez.

La teòloga va demanar repensar l'Església des dels orígens: "Les dones jueves del segle I ho tenien pitjor que nosaltres". I va recordar que "Jesús no condemna mai a cap dona; l'únic que els diu és seguiu-me". Pérez va concloure que "quan les coses es volen canviar, s'ha de desobeir, a l'Església també". I va posar un exemple molt concret: "Cal que les dones preparin homilies i les prediquin. Endavant i sense por".

Recés per a joves amb Míriam Díez a Montserrat

El proper dissabte 6 d'abril, de 10 a 18h, el Monestir de Montserrat convida nois i noies de 20 a 35 anys a viure un dia de recés. **Antoni Pou**, monjo de Montserrat, dirigirà aquesta jornada, que té com a objectiu reunir joves en esperit de recerca, que valoren la dimensió espiritual en les seves vides i volen aprofundir la seva fe. La conferenciant convidada és la periodista especialitzada en religió **Míriam Díez Bosch**. El recés porta per títol Viure l'Evangelí des de les xarxes socials.

ABADIA DE MONTSERRAT | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Més de 1.200 joves del MCECC-Fundació Pere Tarrés a Riudoms

Trobada formativa i reflexiva anual amb l'eix temàtic de la gestió del temps. Sota el lema "Tic-tac, Tu!", durant tot el cap de setmana els nois i noies d'entre 14 i 17 anys, acompanyats pels seus monitors, van realitzar diverses activitats que giraven al voltant de l'ús del temps. Joves i adolescents van poder assistir a diverses xerrades que enfocaven el tema des de diversos àmbits com les xarxes socials, la necessitat de voler-ho tot de manera immediata, el temps que dediquen a altres persones, a nosaltres mateixos i fins i tot al nostre planeta.

FUNDACIÓ PERE TARRÉS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Bastir un pont entre Llull i Gaudí

Anthony Bonner plantejava un repte fa uns anys: "Ramon Llull va recollir tots els materials que li podien servir del seu entorn intel·lectual, però els va emprar per bastir edificis d'aspecte totalment nou. És sorprenent que mai no hagi estat comparat amb una altra figura singular de la cultura catalana, Antoni Gaudí". Ara l'Aula Lulliana de Barcelona es proposa explorar què pot aportar a la comprensió de Llull i de Gaudí la comparació entre dos personatges tant distants i, tanmateix, units per alguns plantejaments i algunes coincidències.

CENTRE DOCUMENTACIÓ RAMON LLULL | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Onze bisbes espanyols han encobert casos d'abusos en els últims 40 anys
Dg, 17/03/2019 | El País

S'incrementa en un 24% el nombre de seminaristes ordenats sacerdots a Espanya
Dg, 17/03/2019 | La Razón

Les esglésies evangèliques i l'Islam continuen a l'alça a les comarques de Girona
Dill, 18/03/2019 | Diari de Girona

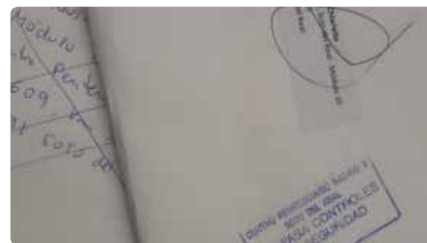
La tradicional missa flamenca i 'rociera' omple l'església de Crist Rei de Manresa
Dm, 19/03/2019 | Regió 7

La Capella de la Misericòrdia seguirà sent del Macba
Dm, 19/03/2019 | ARA

"El terrorisme no té religió ni secta"
Dj, 21/03/2019 | El País

Soto del Real veta la revista "Catalunya Religió" als presos
Dv, 22/03/2019 | El Nacional

El Papa als joves: "Protestar val la pena, però també cal construir"
Dv, 22/03/2019 | Vatican Insider

Dilluns 25 de març

- **Ricardo Flores i Eduardo Delgado Orusco al Seminari de Patrimoni Sacre.** De 18 a 20 h. Auditori de la Fundació Joan Maragall. Barcelona.
- **Bondat i santedat, per Josep Miquel Bausset.** 19:30 h. Institució Cultural del CIC.
- **Actituds de conversió envers el nostre món, amb Montserrat Coll.** 20 h. Organitza arxiprestat de Tarragona. Església parroquial de Sant Francesc d'Assís. Tarragona.
- **Ecoparròquies, per Maria Bargalló.** 21 h. Sala parroquial Mn. Joan Vinyeta. Vilafranca del Penedès.

Dimarts 26 de març

- **Pregària, Música i Silenci.** De 15 a 20 h. Caputxins de Sarrià. Barcelona.
- **Lliçons de Càtedra de Josep**

- Massot i Muntaner.** 16:30 h. Organitza Càtedra de Patrimoni Literari Maria Àngels Anglada - Carles Fages de Climent. Institut d'Estudis Catalans. Barcelona.
- **'Animació de la fe en el lleure', de Juanjo Fernández.** 19 h. Organitza Fundació Verge Blanca. Acadèmia Mariana. Lleida.
- **"Raimon Panikkar, un esperit contemplatiu".** 19 h. Organitza Biblioteca de Banyoles. Museu Darder.
- **Raimon Panikkar, savi i un místic per al nostre temps, per Xavier Melloni.** De 20 a 21 h. Organitza Arxiprestat Anoia - Segarra. Locals parroquials de Santa Maria. Igualada.

Dimecres 27 de març

- **Elies Rogent, arquitecte de l'edifici del Seminari de Barcelona.** 12 h. Aula Magna de l'Ateneu Universitari Sant Pacià. Barcelona.

- **Cursos sobre els jueus.** 17:30 h. Església de Sant Esteve. Olot.
- **Vida plena, amb Sor Lucía Caram.** 19 h. Biblioteca Ateneu Les Bases. Manresa.
- **V Cicle Ignàgora: Perspectives de l'Absolut, amb Xavier Melloni sj.** De 19 a 20:30 h. Cova de Sant Ignasi. Manresa.
- **L'expansió de la monarquia hispànica, per Xavier Baró.** 19 h. Organitza Fundació Joan Maragall. Sala Gran de la Facultat de Geografia i història - UB. Barcelona.
- **El carnet d'identitat del cristià, per Salvador Cristau.** 19:15 h. Catedral del ant Esperit. Terrassa.
- **Què espera de nosaltres el papa Francesc? amb Sergi Gordo.** 19:30 h. Catedral de Barcelona.
- **Església i feminisme, per Miriam Díez.** 20 h. Organitza Confraria de Jesús Crucificat - Manaies de Girona. Casa de Cultura de Girona.

Dijous 28 de març

- **Lideratge inspirat en l'espiritualitat ignasiana (5a edició).** Del 20 al 30 de març. Cova de Sant Ignasi. Manresa.
- **Parlem de l'islam de forma apropiada, amb Dolors Bramon.** 17 h. Sala Segimon Serrallonga de UVic - UCC.
- **Jueus i catalans, un joc de miralls, amb Vicenç Villatoro.** 18:30 h. Institut d'Estudis Nahmànides. Girona.
- **L'habitatge és un dret. Com el fem possible? Carme Trilla.** 19 h. Organitza Fundació Nous Horitzons i Càrites Mataró. Sala d'actes de la Fundació Iluro.
- **El Beat Ramon Llull, font d'inspiració i de recerca.** 19 h. Aula Magna de l'Ateneu Universitari Sant Pacià. Barcelona.
- **Informe sobre la llibertat religiosa al món.** 19 h. Sala Capítular de la Catedral de Terrassa.

- **L'art del segle XVI a la Catedral de Barcelona**, per Joan Yeguas. 19:30 h. Catedral de Barcelona.
- **Llenties Solidàries contra l'absentisme**. 20 h. Escola Jesuïtes Sarrià - Sant Ignasi. Barcelona.
- **Mística i compromís**, per Enric Tubert. 20 h. Organitza Càritas Garrotxa i les parròquies d'Olot. Casa Marià d'Olot. Banyoles.
- **Experiències de Terra Santa**, per Lluís Roura i Bruno Pérez. 20:30 h. Parròquia de la Immaculada. Figueres.

Divendres 29 de març

- **Recés de Quaresma per animadors**. 29 i 30 de març. Organitza Delegació de joventut de l'arquebisbat de Tarragona. Casa d'espiritualitat Maria Immaculada. Reus.
- **Ramon Llull i Antoni Gaudí**. De 9 a 14 h. Organitza Aula Lul·liana de Barcelona, Facultat de Teologia (AUSP), Facultat

- de Filologia (UB) i Facultat de Filosofia i Lletres (UAB). Basílica de Sagrada Família. Barcelona.
- **Acompanyament al dol i a la malaltia**. De 3:30 a 20:30. Auditori, campus de Cap Pont, Universitat de Lleida.
- **Recés de Quaresma, amb David Guindulain sj**. Del 29 al 31 de març. Cova de Sant Ignasi. Manresa.
- **Les Set Paraules de Crist a la Creu, de Haydn**. 16 h. Santa Cecília de Montserrat - Espai d'Art Sean Scully. Marganell.
- **Concert de la International School of Brussels (Bèlgica)**. 18 h. Església de Sant Gaietà - P. Teatins. Barcelona.
- **Dones líders catalanes musulmanes**. 18:30 h. Organitza Federació Comissió Superior de la Cultura i dels Musulmans Catalans. Museu Torre Balldovín. Santa Coloma de Gramenet.
- **Sèries de televisió, una mirada cristiana**. 18:30 h. Cristianisme

- i Justícia. Barcelona.
- **La reinterpretació contemporània del Barroc en poesia, amb Dolors Miquel**. 19 h. Museu de Solsona.
- **'Sant Miquel de Batea. La catedral de Terra Alta'**. 19:30 h. Església parroquial de Batea.
- **Bach i Tournemine en concert**. 19:30 h. Oratori Sant Felip Neri. Barcelona.
- **La negació de la mort com a símptoma en la nostra cultura**. 19:30 h. Samye Dzong Barcelona.
- **Pregària de Taizé**. De 20 a 21 h. Església de Pompeia. Barcelona.
- **La triple dimensió de la Quaresma, per Ignasi Fossas**. 20 h. Església parroquial de Sant Salvador. El Vendrell.
- **Mozart, Missa de la Coronació K 317**. Des del 29 de març a les 20:45 al 31 de març a les 17 h. Santuari del Miracle. Riner.
- **L'Església a Veneçuela**. 21 h. Organitza Movimiento Cultural Cristiano, Arxiprestat de Gràcia.

Parròquia Els Josepets de Gràcia. Barcelona.

Dissabte 30 de març

- **Guillem Rovirosa i l'evangelització al segle XXI**. De 10 a 13:30 h. Organitza Moviment Cultural Cristià. Parròquia de Sant Pau del Camp. Barcelona.
- **Exercicis bíblics - espirituals**. 30 i 31 de 10 a 19 h. Organitza Escola d'Animació Bíblica - Parròquia Mare de Déu de la Medalla Miraculosa. Casa d'Espiritualitat Betània. Cornellà de Llobregat.
- **Matinal de formació de catequistes**. De 10 a 14:15 h. Centre de Càritas Sant Domènec. Balaguer.
- **Agents en absència de preveres**. De 10 a 13 h. Casa de l'Església. Sant Feliu de Llobregat.
- **Recés de Quaresma "Aixeca't"**. De 10:30 a 13 h. Monestir

de la Mare de Déu del Carme.
Monges Carmelites.

Vilafranca del Penedès.

▪ **Diàleg: un jove musulmà i un jove cristià.** 11 h. Sala I.F.A.C. - Convent de Sant Antonia. Barcelona.

▪ **L'Orde del Sant Sepulcre al segle XXI.** 11 h. Casa Balcells. Tarragona.

▪ **L'hospitalitat des dels últims, amb Peio Sánchez.** De 11:30 a 14 h. Organitza Justícia i Pau. Escola dels Jesuïtes de Casp. Barcelona.

- **Recés de Quaresma.** 18 h. Organitza Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de l'arquebisbat de Tarragona. Parròquia de Sant Pere Apòstol. Torredembarra.
- **Contractes familiars invisibles.** Del 30 a les 20 h fins el 31 a les 17 h. Monestir de les Avellanès - Institut Germans Maristes. Os de Balaguer.

Diumenge 31 de març

- **5ª Marxa del Pelegrí.** 8:30 h. Manresa.
- **La família, bressol i referent de la humanitat.** De 9:30 a 17:30 h. Col·legi FDAC Sant Narcís (Pare Coll). Girona.
- **El goig de meditar.** 10 h. Organitza Camí Endins. Parròquia de Sant Pacià. Barcelona.
- **Acció de gràcies per Marià Mullerat.** 11:30 h. Església parroquial de Santa Coloma

de Queralt.

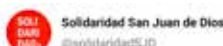
- **Conferència quaresmal a càrrec d'Agustí Cortés.** 17:30 h. Catedral de Sant Llorenç. Sant Feliu de Llobregat.
- **Concert de la banda d'adults de l'escola l'Antàrtida de Sarrià ABAND.** 18 h. Església de Sant Gaietà - P. Teatins. Barcelona.
- **La santedat personal, per Javier Siegrist.** 19 h. Basílica de la Puríssima Concepció i Assumpta de Nostra Senyora. Barcelona.

Mons. Piero Marini ens parla de la reforma de la litúrgia papal segons el **#ConciliVaticàII** i els seus nous rituals. El respecte a la litúrgia requereix saber rellegir constantment el que és nou ocult en el tresor de la tradició **#MemorialPereTena**

Jaume Pujol | 7 més
17:39 · 20 març 19 · Twitter for Android

Llançem la nova **#BatecsSJD**, un espai per inspirar el canvi social! A la nova web de **Batecs-sjd.org** trobaràs vídeos en primera persona, veritables experiències que transformen, que et faran bategar al ritme d'altres realitats. Coneix-la!

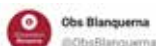
OH Aragón-San Rafael | 9 més
18:07 · 21 març 19 · Twitter Web Client

·@Pepatorrespere1 en la presentació del **#libro** "Mujeres, espiritualidad y liderazgo": "La mística es experiencia de libertad frente a cualquier forma de poder y de violencia".

20:04 · 20 març 19 · Twitter for Android

Ets **#periodista** i et vols especialitzar en religió? T'encarregues de la **#comunicació** d'una institució religiosa? El nostre **#DEU** en **#Comunicació** i **#Religió** avui i demà al **@salofutura** Vine i demanà'ns informació!

Tu i 5 més
11:09 · 22 març 19 · Twitter for iPhone

Aprofitant l'incomparable entorn del **@PNMontserrat**, els escolans de secundària han fet una classe de Science a partir de la flora autòctona. El biòleg del parc ens ha ajudat a descobrir els trossos de la natura.

10:23 · 22 març 19 · Twitter Web Client

#EnceniaLumdeQuaresma – La Fundació Comtal desenvolupa programes d'escolarització i formació per a reduir els índexs de fracàs escolar d'adolescents i joves i millorar les seves competències bàsiques i professionals perquè tinguin una oportunitat de futur. **#SomLaSalle**

9:30 · 20 març 19 · Hootsuite Inc.

1 Rebutl 10 Agradaments

Felicitem al nou president de la URC! ➔ el caputxí fra Eduard Rey, escollit pels religiosos i religioses de Catalunya.

13:10 · 20 març 19 des de Barcelona, Espanya · Twitter for Android

Tot a punt per demà al **@CCPinar** per a la Trobada d'Educadors d'Obres Socials **#maristes**, **#Dretsdelesinfants**, visibilització de l'**#abússexual** infantil. Us hi esperem! **#maristespelsdretsdelesinfants** **@AjRubi** **@jorgecar1939** **@fedai** **@BisbatTerrassa**

17:04 · 14 març 19 · Twitter Web Client

Aquesta "nit", d'amagat, ha arribat la **#primavera**. La duia penjada al bec, tot xisclant, una ononeta. Núria Albó 🌸🌸

#DiaMundialdeLaPoesia
#Primavera

12:10 · 21 març 19 · Hootsuite Inc.

Benvinguda, primavera! Una estació que omple de vida l'interior del temple.

12:01 · 21 març 19 · Twitter Web Client

El projecte **#Futvalors** fomenta el respecte, el treball en equip, la superació... i ho fa amb els infants i joves d'entitats que apostem per el treball en valors i creiem que un futur millor és possible. Ajudà'ns a crear-lo! RT! 🙌🙌🙌
#barriLaMina **#SantAdrià**

PES La Mina | 4 més
21:39 · 13 març 19 · Twitter for iPhone

·@Pontifex: "Si abandonem la llei de l'amor, triomfa la llei del més fort sobre el més dèbil"

18:38 · 21 març 19 · Twitter for iPhone

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Director: Jordi Llisteri i Boix. **Redacció:** Joan B. Galí, Laura Mor i Glòria Barrete. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Lucía Montobbio, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer Nàpols 346, 2n E. 08025 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat **Publicitat:** comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

ENTITATS COL·LABORADORES

